

w sprawie oceny programowej kierunku kulturoznawstwo prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych, nauk o rodzinie i nauk teologicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku kulturoznawstwo prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim nie w pełni umożliwia studentom kierunku kulturoznawstwo osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Niewłaściwe przyporządkowanie kierunku studiów pierwszego stopnia do dyscyplin naukowych.
Kierunek na studiach pierwszego stopnia został przyporządkowany w 67% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do dyscypliny nauki o kulturze i religii oraz językoznawstwa 11,7%, nauk o sztuce 5,5%, literaturoznawstwa 5,5%, filozofii 3,9%, sztuk filmowych i teatralnych 2,6%, nauk prawnych 1,7%, nauk o komunikacji społecznej i mediach 1,5%, informatyki technicznej i informacyjnej 0,6%. Przyporządkowywanie kierunku do dużej liczby dyscyplin może być uzasadnione w świetle koncepcji kształcenia tylko wtedy, jeżeli każda z tych dyscyplin odgrywa istotną rolę jako podstawa formułowania

koncepcji, natomiast nie może być uzasadnione obecnością w programie studiów elementów efektów uczenia się o charakterze subsydiarnym, względem całej koncepcji kształcenia.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia wprowadziła zmiany w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych. Na studiach pierwszego stopnia został on przyporządkowany w 87% do dyscypliny naukowej nauki o kulturze i religii oraz w 7% do językoznawstwa i 6% do literaturoznawstwa, a na studiach drugiego stopnia w 92% do nauk o kulturze i religii oraz w 5% do literaturoznawstwa i 3% do językoznawstwa. Uczelnia nie uzasadniła doboru tych dyscyplin wskazując jedynie, że zmiany te odzwierciedlają rzeczywiste zakotwiczenie kierunku w wymienionych dyscyplinach, w ramach których prowadzone są badania naukowe o zasięgu krajowym i międzynarodowym współtworzące dorobek pracowników stanowiący integralną część programu studiów. Uczelnia nie wykazała jednak, że w ramach wszystkich tych dyscyplin studenci osiągną wiedzę odpowiadającą wymaganiom opisanym w Polskiej Ramie Kwalifikacji w odniesieniu do dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne kierunku, a efekty uczenia się wprost do tych dyscyplin się nie odnoszą o czym mowa w pkt. 2.

2. Efekty uczenia się nie odpowiadają charakterystynom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

W sformułowanych efektach uczenia się dla studiów pierwszego stopnia brakuje efektów dotyczących: wiedzy na temat fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji, podstawowych ekonomicznych uwarunkowań różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, wiedzy dotyczącej podstawowych zasad tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, a także umiejętności formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów i wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych oraz udziału w debacie. W odniesieniu do studiów drugiego stopnia brakuje efektów przewidzianych na 7 poziomie charakterystyk II stopnia PRK odnoszących się do wiedzy (dotyczącej ekonomicznych, prawnych uwarunkowań działalności zawodowej, podstawowych zasad tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości), umiejętności (prowadzenia debaty), kompetencji (gotowości do zasięgania opinii ekspertów, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, kierowania pracą zespołu).

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego uczelnia zweryfikowała i uzupełniła treści czterech efektów na studiach pierwszego stopnia i ośmiu efektów na studiach drugiego stopnia. Te punktowo poczynione zmiany formalnie obejmują odniesienia do wszystkich charakterystyk PRK, ale efekty uczenia się tym charakterystynom nie odpowiadają. Efekty uczenia się dla kierunku oparte są na sformułowaniach zaczerpniętych z nieobowiązujących od 2019 roku Krajowych Ramach Kwalifikacji, co prowadzi do pominięcia części kompetencji opisanych w PRK. Na przykład powiązane z charakterystykami o kodach P6S_WG i P7S_WG efekty uczenia się w ogóle nie uwzględniają dyscypliny naukowej nauki o kulturze i religii, wskazując jedynie na kulturoznawstwo lub obszary kulturowe; nie odnoszą się też w sposób jednoznaczny do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, np. „w stopniu pogłębionym zna i rozumie rolę języka i translacji w kulturze, z uwzględnieniem perswazyjnej funkcji języka (także w literaturze), najważniejszych problemów translacji, roli przekładu komunikatu artystycznego w komunikacji międzykulturowej”. Efekty uczenia się w ogóle nie zakładają, że student osiągnie wiedzę obejmującą teorie wyjaśniające w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek. Efekty te jednocześnie zakładają, że studenci osiągną np. na studiach drugiego stopnia pogłębioną wiedzę

w dyscyplinie naukowej historia, choć kierunek nie został do niej przyporządkowany. Wszystkie efekty dotyczące wiedzy na studiach pierwszego stopnia odnoszą się do jej zaawansowanego stopnia, a na studiach drugiego stopnia – pogłębionego, bez względu na to czy charakterystyki PRK tego wymagają czy nie. Wiele efektów uczenia się jest powiązanych jednocześnie z kilkoma charakterystykami PRK, co skutkuje pominięciem części kompetencji w nich opisanych lub łączeniem kompetencji rozdzielnych. Nie jest jasne np. dlaczego umiejętność samodzielnego zdobywania wiedzy została powiązana z pracą indywidualną lub w zespole i kierowaniem nim. Część tych samych kompetencji w różnych układach z innymi kompetencjami powtarza się w kilku efektach uczenia się. W rezultacie efekty te utrudniają stworzenie jasnego systemu ich weryfikacji.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia nie zapewniają kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się.

Na studia drugiego stopnia przyjmowani są kandydaci, którzy ukończyli dowolny kierunek studiów pierwszego stopnia. Nie zapewnia to kandydatów, którzy posiadają wiedzę na 6 poziomie PRK we wszystkich dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, która na studiach drugiego stopnia jest pogłębianą do 7 poziomu PRK.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia sformułowała poprawki do uchwały w sprawie szczegółowych warunków rekrutacji w roku akademickim 2025/2026. Zgodnie z nimi na studia drugiego stopnia będą przyjmowane osoby, które ukończyły studia pierwszego stopnia na kierunkach przyporządkowanych do dyscyplin nauki o kulturze i religii, językoznawstwo, literaturoznawstwo, polonistyka, etnologia i antropologia kulturowa, historia, filozofia, nauki o sztuce, nauki o komunikacji społecznej i mediach. W przypadku osób, które ukończyły studia pierwszego stopnia na kierunkach przyporządkowanych do innych dyscyplin naukowych w dziedzinie nauk humanistycznych lub społecznych, wymagane jest posiadanie podstawowej wiedzy na temat zjawisk kulturowych i wytworów kultury oraz metod ich interpretacji. Sprawdzenie powyższych kompetencji możliwe jest poprzez przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej. Przyjęte zasady rekrutacji nadal nie zapewniają kandydatów na studia drugiego stopnia którzy posiadają w zaawansowanym stopniu wiedzę obejmującą wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej w tych dyscyplinach właściwe dla programu studiów.

W odniesieniu do kryterium 5:

1. Brak odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowania ich do prowadzenia badań naukowych oraz udziału w takich badaniach.

Infrastruktura dydaktyczna Jednostki, w tym infrastruktura informatyczna oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne nie spełniają współczesnych standardów i jedynie w ograniczonym stopniu umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowania do prowadzenia badań naukowych oraz uczestnictwa w nich. Budynek ten od wielu lat nie był modernizowany, a jego obecny stan techniczny wskazuje na konieczność przeprowadzenia pilnych, kompleksowych prac remontowych, obejmujących m.in.

wymianę niesprawnych pionów kanalizacyjnych, modernizację ciągów komunikacyjnych i sal dydaktycznych, odmalowanie większości pomieszczeń, korytarzy i klatek schodowych, a także montaż podstawowych przesłon okiennych w salach (ze względu na nadmierne nasłonecznienie). Wymagany jest gruntowny remont oraz odświeżenie całego budynku i wszystkich przestrzeni wykorzystywanych do prowadzenia działalności dydaktycznej. Dodatkowo, w budynku występują problemy z dostępem do Internetu, a obiekt nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Uczelnia w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego, poinformowała o sprzedaży budynku, w którym prowadzony jest oceniany kierunek, oraz o przeniesieniu całej infrastruktury dydaktycznej do innej lokalizacji, zapewniającej odpowiednie warunki do prowadzenia. Uczelnia nie wskazała jednak konkretnej nowej lokalizacji ani nie przedstawiła opisu warunków, w jakich będzie prowadzony kierunek w nowym miejscu.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Brak włączania studentów kierunku w rzeczywisty dialog w odniesieniu do oceny i doskonalenia programu studiów.

Funkcjonują formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych (także studentów) oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Nie skutkują one jednak rzeczywistym włączeniem studentów w dialog dotyczący programu studiów i kompleksową oceną diagnozującą wady programu studiów, umożliwiającą wprowadzenie działań naprawczych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nadmieniła o dwóch spotkaniach ze studentkami i studentami, które miały miejsce w maju i październiku 2024. Uczelnia nie wykazała, że nawiązała autentyczny dialog ze studentami kierunku w procesie przyjmowania zamian programowych po wizytacji zespołu oceniającego, załączając jedynie wymaganą prawem opinię Samorządu Studenckiego.

2. Brak pełnego i efektywnego wdrożenia na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia w odniesieniu do oceny i doskonalenia programu studiów.

W Uczelni zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów, które jednak wobec kierunku nie okazały się skuteczne, co poskutkowało sformułowaniem w raporcie zespołu oceniającego propozycją oceny dla kryteriów 1 i 3 – kryterium spełnione częściowo.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia podjęła działania naprawcze i zaplanowała dalsze systematycznie przeprowadzane działania projakościowych. Jednak działania te w odniesieniu do kryteriów 1 i 3 okazały się nieskuteczne.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego rzeczywiste teoretyczne podstawy.
2. Zaleca się zapewnienie zgodności efektów uczenia się z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się takie sformułowanie zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia, by zapewniały kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się.

W odniesieniu do kryterium 5:

1. Zaleca się zapewnienie dla kierunku odpowiedniej infrastruktury, która umożliwi prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się włączenie studentów kierunku w rzeczywisty dialog w odniesieniu do oceny i doskonalenia programu studiów.
2. Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikującego wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkującego podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku kulturoznawstwo na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2026/2027.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej